

มาตรฐานสมรรถนะครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน

อรรถพร หิรัญอมรกุล

คู่มือฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

กรกฎาคม 2556

คณะกรรมการควบคุมคุณิพนธ์และคณะกรรมการสอบคุณิพนธ์ ได้พิจารณา
คุณิพนธ์ของ อัจฉนพร หิรัญอมรกุล ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมคุณิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจริญวิญญ์ สมพงษ์ธรรม)
.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.สุขุม มุลเมือง)

คณะกรรมการสอบคุณิพนธ์

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่ง เจนจิต)
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจริญวิญญ์ สมพงษ์ธรรม)
.....กรรมการ
(ดร.สุขุม มุลเมือง)
.....กรรมการ
(ดร.มณฑิยา ชมดอกไม้)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับคุณิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี เข้มกลีกร)

วันที่.....๙.....เดือน.....กรกฎาคม.....พ.ศ. 2556

ประกาศคุณูปการ

คุณุณิพนธ์เรื่อง มาตรฐานสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาเพื่อ
รองรับประชาคมอาเซียนฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม ประธานกรรมการที่ปรึกษาหลักในการทำคุณุณิพนธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ ช่วยตรวจสอบเครื่องมือ
ที่ใช้ในการวิจัย ดร.สุชุม มูลเมือง กรรมการควบคุมคุณุณิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่ง เจริญจิต
ประธานกรรมการสอบคุณุณิพนธ์ และ ดร.มณฑิรา ชมดอกลี กรรมการสอบคุณุณิพนธ์ ซึ่งทุกท่าน
ได้เสียสละเวลาอันมีค่า กรุณาให้คำแนะนำ ให้ความรู้ แนวคิด ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
แก้ไข ตรวจสอบความเหมาะสมทุกขั้นตอน และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยอย่างยิ่ง ทำให้คุณุณิพนธ์ฉบับนี้
มีความสมบูรณ์ของเนื้อหา และความถูกต้องตามแนวคิด ทฤษฎีมากที่สุด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความ
เมตตาเป็นอย่างยิ่ง รวมถึงคณาจารย์ศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา ตลอดจนคณาจารย์
จากภาควิชาอื่นทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ผู้วิจัย ในการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญา
คุณุณิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้
ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ความกรุณา ให้ข้อเสนอแนะ
ความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ และให้ความร่วมมือในการจัดเก็บข้อมูลการวิจัยทุกขั้นตอนเพื่อการ
พัฒนามาตรฐานสมรรถนะเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณและมอบความดีให้กับคุณพ่อเอี้ยวเจียวจี แซ่เอี้ยว คุณแม่ศรีรักษา
หิรัญอมรกุล ผู้มีพระคุณมากที่สุดในชีวิตของข้าพเจ้า เป็นแรงบันดาลใจที่สำคัญที่สุด ผู้วิจัยได้รับ
กำลังใจและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีเสมอมาจากรอบครัวหิรัญอมรกุล เพื่อนร่วมเรียน
เพื่อนร่วมงานทุกท่าน ตลอดจนผู้มีพระคุณที่มีส่วนร่วมสนับสนุนและอำนวยความสะดวก
ช่วยเหลือ ทำให้การศึกษาวิจัยครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ด้วยดี ด้วยความรู้สึกลึกซึ้ง ผู้วิจัยจึงขอกราบ
ขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ คุณค่าของคุณุณิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบนุชาพระคุณบิดา
มารดา ครู อาจารย์ บุรพคณาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านของข้าพเจ้าทั้งในอดีตและปัจจุบัน

อัจฉนพร หิรัญอมรกุล

53810132: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; ปร.ด. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: มาตรฐาน/ สมรรถนะ/ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา/ รองรับอาเซียน

อรรถพร หิรัญอมรกุล: มาตรฐานสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา
เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน (COMPETENCY STANDARD OF SECONDARY SCHOOL
ENGLISH TEACHERS TO SUPPORT ASEAN COMMUNITY) คณะกรรมการควบคุม
คุรุภัณฑ์: เจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม, ค.ศ., สุขุม มูลเมือง, กศ.ศ. 243 หน้า. ปี พ.ศ. 2556.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษามาตรฐานสมรรถนะครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน 2) ตรวจสอบมาตรฐานของสมรรถนะครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย 1) ผู้ทรงคุณวุฒิ 25 คน และผู้เชี่ยวชาญ 18 คน 2) ครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา จำนวน 420 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความโค้ง ค่าความเบ้ และสถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบมาตรฐานสมรรถนะครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน มี 7 องค์ประกอบ 22 ตัวบ่งชี้ และ 72 ตัวบ่งชี้ย่อย ได้แก่ ด้านการวิเคราะห์บริบทอาเซียน ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ด้านการสร้างความรู้ทางภาษาอังกฤษ ด้านการออกแบบการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะภาษาอังกฤษ ด้านการสร้างสื่อและใช้เทคโนโลยีส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนภาษาอังกฤษ และด้านการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ซึ่งทั้ง 7 องค์ประกอบ มุ่งสู่การรองรับประชาคมอาเซียน

2. ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงของโมเดลเชิงโครงสร้างกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ความเที่ยงตรงเชิงเหมือนและความเที่ยงตรงเชิงจำแนก องค์ประกอบทุกคู่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

53810132: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; Ph.D.

(EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: COMPETENCY/ STANDARD/ SECONDARY SCHOOL/ ENGLISH
TEACHERS/ ASEAN COMMUNITY

ATCHANAPORN HIRANAMORNKUL: COMPETENCY STANDARD OF
SECONDARY SCHOOL ENGLISH TEACHERS TO SUPPORT ASEAN COMMUNITY.

ADVISORY COMMITTEE: JAROENWIT SOMPONGTHAM, Ed.D., SUKHUM MOONMUANG,
Ed.D. 243 P. 2013.

The aims of this research were; 1) to study competency standard of secondary school English teachers for supporting ASEAN community; 2) to verify the competency standard of secondary school English teachers for supporting ASEAN community. The samples of this study were; 1) 25 specialists and 18 experts 2) 420 secondary school English teachers. The research instruments were semi structure interview manual and questionnaires. The statistics for data analyses were: content analysis, median, inter quartile range, mean, standard deviation, kurtosis, skewness and Confirmatory Factor Analysis.

The findings of this research were;

1. Competency standard of secondary school English teachers for supporting ASEAN community consisted of 7 factors with 22 key competencies and 72 indicators as follows: ASEAN context analysis relating to in learning and teaching English, creating English knowledge, learning design on ASEAN community context, students development in English skills context, creating media and using technology to facilitate learning English, English class management, and creating network learning.

2. The model of competency standard of secondary school English teachers were suitable and fitting with the empirical data. The model had construct validity, convergent validity and factors had discriminant validity with statistically significant different at .01 level.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
คำถามการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
ขอบเขตการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
แนวคิดเกี่ยวกับอาเซียน.....	12
แนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา.....	23
แนวคิดพื้นฐานของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ.....	26
มาตรฐานวิชาชีพครู.....	36
สมรรถนะของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ.....	39
การวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย.....	72
การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA).....	76
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	82

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	93
ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย.....	93
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	104
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	104
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	105
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	105
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	144
สรุปผลการวิจัย.....	145
อภิปรายผล.....	147
ข้อเสนอแนะ.....	158
บรรณานุกรม.....	160
ภาคผนวก.....	173
ภาคผนวก ก.....	174
ภาคผนวก ข.....	176
ภาคผนวก ค.....	181
ภาคผนวก ง.....	184
ภาคผนวก จ.....	187
ภาคผนวก ฉ.....	189
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	243

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 การสังเคราะห์สมรรถนะ.....	65
2 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างสำหรับเก็บข้อมูลมาตรฐานสมรรถนะของครูผู้สอน วิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน.....	96
3 การสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีในการร่างมาตรฐานสมรรถนะครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษา เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน.....	106
4 คำมัชฐาน คำพิสัยระหว่างควอไทล์ ของคำตอบของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับมาตรฐาน สมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน รอบที่ 2 องค์ประกอบด้านการวิเคราะห์บริบทอาเซียนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียน การสอนภาษาอังกฤษ.....	119
5 คำมัชฐาน คำพิสัยระหว่างควอไทล์ ของคำตอบของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับมาตรฐาน สมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน รอบที่ 2 องค์ประกอบด้านการสร้างความรอบรู้ทางภาษาอังกฤษเพื่อรองรับอาเซียน..	121
6 คำมัชฐาน คำพิสัยระหว่างควอไทล์ ของคำตอบของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับมาตรฐาน สมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน รอบที่ 2 องค์ประกอบด้านการออกแบบการเรียนรู้ในบริบทประชาคมอาเซียน.....	123
7 คำมัชฐาน คำพิสัยระหว่างควอไทล์ ของคำตอบของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับมาตรฐาน สมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน รอบที่ 2 องค์ประกอบด้านการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะภาษาอังกฤษในบริบทอาเซียน...	124
8 คำมัชฐาน คำพิสัยระหว่างควอไทล์ ของคำตอบของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับมาตรฐาน สมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน รอบที่ 2 องค์ประกอบด้านการสร้างสื่อและใช้เทคโนโลยีส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน.....	126
9 คำมัชฐาน คำพิสัยระหว่างควอไทล์ ของคำตอบของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับมาตรฐาน สมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน รอบที่ 2 องค์ประกอบด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนภาษาอังกฤษ.....	127

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
10	ค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ของคำตอบของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับมาตรฐาน สมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน รอบที่ 2 องค์ประกอบด้านการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้สู่อาเซียน..... 128
11	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวบ่งชี้ในองค์ประกอบ..... 130
12	การวิเคราะห์เปรียบเทียบความสอดคล้องของข้อมูลเชิงประจักษ์กับ โมเดลสมมติฐาน ของมาตรฐานสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา เพื่อรองรับประชาคม อาเซียน จำแนกตาม โมเดล..... 139
13	การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันมาตรฐานสมรรถนะครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนเพื่อหาความเที่ยงตรงคู่เข้าหรือความ เที่ยงตรงเชิงเหมือน (Convergent Validity)..... 140
14	การวิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรฐานสมรรถนะที่กำหนดให้องค์ประกอบมีความสัมพันธ์ สมบูรณ์ (Constrained) กับมาตรฐานสมรรถนะที่องค์ประกอบเป็นข้อมูลปกติ (Unconstrained) เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงเชิงจำแนก (Discriminant Validity) โดยใช้วิธีของ Segars (1997)..... 142
15	ความถี่ของคำตอบของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับมาตรฐานสมรรถนะครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน ที่ได้จากการสัมภาษณ์..... 198
16	ร้อยละของคำตอบของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับมาตรฐานสมรรถนะครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน จากการเฉลย รอบที่ 1..... 218

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
2 สัญลักษณ์อาเซียน.....	13
3 ธงอาเซียน.....	14
4 ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย.....	103
5 C Models.....	133
6 W Models.....	133
7 D Models.....	134
8 S Models.....	134
9 M Models.....	135
10 A Models.....	135
11 N Models.....	136
12 วิเคราะห์โมเดลรวม 1 st Order Models.....	137
13 วิเคราะห์โมเดลรวม 2 nd Order Models.....	138